

Oppdrag i naturstien

1 Asbjørnshilleren.

Stedet er sterkt preget av fremmede arter, etter mange tiår med forbrenning og deponering av avfall og kosterand. Miljølære sine artskort for fremmedarter kan være et godt hjelpemiddel for å undersøke stedet. [Du kan laste ned og skrive ut kortene her.](#)

Oppdrag på dette stedet:

Hvordan vil du beskrive plantedekket her? Mange av plantene er fremmede arter, som er kommet hit med avfall og kosterand. Bruk hjelpemidler, og se om du kan finne navnet på noen.

Artskort fra miljølære.no eller appen artsorakel kan være til god hjelp.

2 Deponiet

Her ser vi en kunstig opparbeidet slåttemark. Under her er en gammel myr fylt opp med stein. På toppen er det lagt en meter jord. Utfyllingen er omstridt.

Oppdrag her:

Kan du beskrive hvordan utfyllingen, med eng øverst, har forandret landskapet? Legg vekt på hvordan terrenget ser ut,

og hva slags planter som nå vokser her.

3 Forhaugen nord

Fra denne posten ser vi mot Forhaugen, en knaus som utbyggerne ikke har fått tillatelse til å sprengte vekk. Krattskogen er et godt tilholdssted for fugl.

Oppdrag:

Prøv å observere fuglelivet. Du kan lytte, og notere hva du eventuelt hører: synger fuglene, eller lager de varsle-lyder? Er det mye sang, eller bare en og annen lyd? Sitter fuglene inne i krattet, eller flyr de forbi/over? Ser du enkelte fugler eller flokker av fugl? Hvor store er de, i forhold til en trost? Får du inntrykk av farger og hvordan de flyr?

4 Forhaugen sør

Vegetasjonen på Forhaugen har tydelige nivå. Enkle observasjoner og egne forklaringer kan gi innsikt i viktige økologiske faktorer. Vi ser etter hva som er dominerende planter i toppsjikt, busksjiktet og bunnvegetasjon.

Oppdrag:

Beskriv hva slags planter du mener utgjør de tre nivåene, eller 'etasjene' i vegetasjonen her. Med nivåer mener vi toppnivået, altså plantene som når høyest opp, deretter busknivået, her er det plantene som er mellom en halv og tre meter høye, og tilsist

bunnsjiktet, plantene som holder seg under busknivået.

5 Myren

Fra dette stedet ser vi ut over myrområdet vest for deponiet vi nettopp har gått fra. Her får vi inntrykk av hvordan myren og den tilgroende lyngheien på berget vestenfor ser ut før inngrepene starter.

Oppdrag:

Du kan sammenligne dette stedet med den kunstig lagete marken du så på post 2. Nå deler vi landskapet du ser foran deg i to: nedenfor der du står ser du en myr, som ender i et lite vann i sør. Vest for myren der det en haug, som lenger vest ender i sjøen. Kan du nå beskrive terrenget og

vegetasjonen på de to stedene?

6 Einstapeskogen

Sørhellingen vi ser oppover mot, er dekket av einstape. Det meste av året er ned nedvisnet og brun. En kort periode om sommeren vokser nye bregner opp til over en meters høyde.

Problemstilling til diskusjon på dette stedet:

Hvordan mener dere at denne planten, einstape, påvirker miljøet der den vokser? Hvordan blir voksetvilkårene for andre planter?

7 Bekken

To bekker renner sammen her, går under en gammel klopp og forsvinner inn i et dreneringsrør som er dekket av en tilgrodd rist. Vannsystemene er avgjørende for alle økosystemer. Vi retter oppmerksomhet mot vannføring og nedslagsfelt.

Spørsmål til studiet av bekken:

Ut fra det du ser, kan du si noe om største og minste vannføring? Kan du se tegn på hvor høyt vannet har vært, i forhold til slik det er nå? Når du tenker på hvor mye eller lite det har regnet i det siste, mener du at det nå er mye, eller lite, vann i bekken? Om du ser oppover der vannet kommer fra, hvor mener du nedslagsfeltet til vannet er - altså hvor er terrenget slik at regnet som kommer, tilsist ender i bekken vår?

8 Sauebeitet

De siste årene har beitet lagt brakk, og gror til. Vi ser på et annet landskapstrekk; flyttblokkene. Store steiner med avrundete kanter ligger omkring i terrenget.

Undringsoppgave til observasjon av de store steinene:

Se nøyer på a) hvordan og hvor steinene ligger i terrenget. b) hvor store de er, hva tror du de veier - sann ca? c) formen på en stein - er den kantet og skarp i hjørnene, avrundet i kantene eller nærmest rund?

Har du noen tanker om hvor disse steinen kan ha kommet fra, og hvordan de kom hit?

Noen fakta om store steiner i naturen: Desom kantet og spisse, og ligger under en bratt skråning, er gjerne rasblokker. De som er avrundet i hjørnene er slik fordi de er blitt dradd med av en isbre, og skurt mot fjellet under. De som er helt avrundete, ligger gjere der det er, eller har vært, vann som har skylt steinen fremt og tilbake slik at de er blitt slipt.

Her finner du nettsiden som viser og forklarer naturløypen:

Miljølære sin side om fremmede arter, der du også kan registrere dem du finner:

Turen rundt i løypen gir mange inntrykk, og naturopplevelser. Svarttrosten, her en hunn, er en karakterart for stedet. I vårkveldene synger den vakkert i krattskogen, om vinteren kommer den til fuglebrettet for å klare seg gjennom den kalde tiden. Naturen holder på for seg selv - ikke for å være en kulisse for oss. Når vi observerer og tenker over det vi ser, får vi kunnskap som gjør det enklere å ta vare på naturgrunnlaget.

Her finner du en dronefilm, som tar deg gjennom hele løypen:

Frede Thorsheim, September 2025
Alle foto: Sølve Skrede og Frede Thorsheim
Dronefilm Sølve Skrede